

MEMBRES DE L'ACADÈMIA

Carles Vilarrubí i Carrió - President
 Carme Rusalleda i Serra - Vicepresidenta
 Joan Font i Torrent - Vicepresident
 Rosa Mayordomo i García - Secretària General
 Ramon Agenjo i Bosch - Tresorer
 Raül Bobet i Almenara - Vocal
 Cristina Cabañas i Rodríguez - Vocal
 Montse Folch i Munuera - Vocal
 Toni Massanés i Sánchez - Vocal
 Jordi Montaña i Matosas - Vocal
 Valentí Roqueta i Guillaumet - Vocal
 Paco Solé i Parellada - Vocal
 Elena Yepes i Evangelista - Vocal
 Elena Yepes i Eva ngelista – Vocal

Ferran Adrià i Acosta
 Ricard Aixelà i Campanales
 Alejandro Alcaraz i Sanz
 Oriol Balaguer i Mestres
 Miquel Brossa i Real
 Josep Capdevila i Nogué
 Magda Carlas i Angelats
 Artur Carulla i Font
 Josep Casas i Febrer
 Sara Castellví de Simón
 Marc Cerón i Castelló
 Ramon Cierco i Noguier
 Pere Cornella i Valls
 Comte De Sert
 Jordi Cortada i Passola
 Francesc Dabán i Hijazo
 Josep M. de Hita i Planella
 Paco de la Rosa i Torelló
 Javier de las Muelas i Fernández
 Miquel Espinet i Mestre
 Eugeni Fabregat i Mora

Luis Ignacio Ferrer i Figueras
 Sergi Ferrer-Salat i Serra Di Migni
 Carles Gaig i Framis
 Ignacio García-Nieto i Portabella
 Gerardo García-Ventosa i López
 Rosa Gelpí i Monasterio
 Silvia Hofmann i Parés
 Jorge Linati i de Puig
 Montse Mascaró i Alemany
 Bartolomé Masoliver i Roderas
 Enric Medina i Delmonte
 Josep Monje i Canut
 Glòria Noguer i de Ferrer
 Lluís Planas i Martínez
 Joan Ras i Sirera
 Enric Ribera i Gabandé
 Joan Roca i Fontané
 Pasqual Roca i Riera
 Ferran Rodés i Vilà
 Mario Rotllant i Solà
 Josep M. Sanclimens i Genescà
 Jon Sarabia i Barrutia
 Ramon Serra i Agut
 Rafael Soriano i Llompart
 Albert Sumarroca i Claverol
 Joan Tàpia i Nieto
 Francesc Torrente i Costa
 Miquel Torres i Maczassek
 Joan Uriach i Marsal
 Joaquim Uriach i Torelló
 Quim Vila i Betriu
 Jordi Vilaseca i Brugueras
 Josep Vilella i Llirinós
 Lluís Vinyes i Jordà
 Maria Vives i R. de Hinojosa

CLUB D'EMPRESSES

Grupo Planeta

INEDIT
Damm

ROYAL BLISS
HOTELS & RESORTS

GB
HOTELS

OPTIO
NEXT LAW

CATALONIA
HOTELS & RESORTS

AITONA GOURMET
PREMIUM QUALITY

HERÈNCIA GASTRONÒMICA DE LA PROVINCIAE TARRACONENSIS ROMANA A LA CULINÀRIA CATALANA

L'OLI

EL PA

EL VI

LES FARCIMINES

**Acadèmia
Catalana
de Gastronomia
i Nutrició**

Amb la col.laboració

OlisBargalló
HOTELS & RESORTS

Benvolguts Acadèmics, amigues, amics,

L'ésser humà ha trobat en la companyia d'altres éssers humans, joia al celebrar i cònsol en moments de pena. Compartir l'aliment al voltant d'un foc acollidor, seient a terra o sobre pedres, reclinats en triclinis o seient a taula, és l'exponent màxim de la sociabilitat a través dels temps.

Al segle V abans de la nostra era, Roma era un petit poble alhora que Grècia desenvolupava una societat brillant a l'encop bel·licosa. A Egipte i Mesopotàmia els festins anaven lligats a ritus religiosos mil·lennis abans que Roma creués el Tiber estenent la seva influència enllà dels territoris coneguts.

Evoquem Roma, la República, l'Imperi, i les seves petjades que es presenten captivadores davant nostre. Vies de comunicació, legislació, sistemes de construcció i evolució idiomàtica.

Roma, a mesura que conquereix territoris, incorpora nous productes i formes de cocció a la seva culinària, i expandeix la sofisticació en el tractament dels aliments a les nacions sotmeses. Són grecs els homes que, acabada la III guerra macedònica (171 a.C.-168 a.C.), arriben a Roma com forners professionals competint amb la cocció de pa, en mans de les dones en l'àmbit domèstic.

Al Mediterrani el pa, el vi i l'oli d'oliva conformaven l'alimentació bàsica que es complementa amb productes locals lligats al seu espai geogràfic. En un d'ells fem atenció també avui, les farcimines: Budells d'animals farcits de sang, freixures, greix, cotnes, menuts i de les peces més humils de la matança. Homer ja ens parla a l'Odissea (Cant XX, 22-32) de la cocció d'un "ventre" ple de greix i sang tot comparant-ho amb la impaciència d'Ulisses per lluitar contra els pretendents de Penèlope. Marcus Valerius Martialis, Marcial, il·lustre Tarraconensis (Bílbilis 40-104 d.C.) menciona en els seus Epigrames les salsitxes fumades de Lucania (Lucàniques) i els pernils ceretans ("pernac cerretanae"). Del mot "lucàniqua" deriva el mot "llonganissa".

Apici, en L'art de la cuina ens dona les receptes per preparar embotits (Botelli), Botifarres de Lucania fumades (Lucanicae) i quatre varietats de salsitxes (Farcimina) que es bullen i rosteixen. Apici, Llibre II, receptes III, IV i V. Tanquem els ulls, inspirem l'essència aromàtica del vi, el punt agre del pa elaborat amb massa mare, l'oli que il·lumina tant la menja com la foscor, assaborint les famines de la nostra terra, tot gaudint de l'esperit del banquet al bell mig de les vinyes conreades amb tradició i gentilesa.

Festegem el banquet, tal com Eumeu, el porquerol fidel d'Ulisses demana al seu amo, tornat a Ítaca:

Festegem, tots dos a la cabana, menjant i bevent,

Tot recordant amb malenconiosa complaença

les nostres desventures ja passades,

Doncs tot home que ha sofert doloroses experiències i viatjat enllà,

Troba, passat el temps, delit en la seva aflicció.

L'Odissea – Cant XV. 398-401

(Traducció: Rosa Mayordomo)

APERITIU

Bull blanc farcit de foie de Sant Sadurní d'Anoia (*Alt Penedès*)

Llonganissa de Sant Joan de Vilatorrada (*Bages*)

Botifarra catalana de Guardiola de Fontrubí (*Alt Penedès*)

Pa amb tomàquet i Oli Verge Arbequina (*Bargalló*)

vi blanc Torelló 50 Lliures Xarel·lo 2022, DO Penedès

vi blanc Torelló Gran Crisalys 2021, DO Penedès

PLAT PRINCIPAL

Arròs de bolets, verdures i botifarra negra

Gran Torelló Brut Nature 2015 Corpinnat

POSTRE

Coca de les viudes de Sant Sadurní d'Anoia

Catànies de Vilafranca del Penedès

Gelidencs de Gelida

